

רבינו חננאל

ס:

תמיד נשחט פרק חמישי פסחים

מסורת הש"ס

פסח ששחטו בשמו ושלא בשמו. אומר ר"י דמבעיא ליה אפי' לר"מ דסבך בעלמא תפוס לשון ראשון דילמא הכא פסול דלשמו דלזני נהג בכל הזמנים לא חשיב למיחל והו' עקירה או דילמא אפי' אמר תפוס לשון ראשון אליבא דר"מ: למיבעי אפילו בשלל לשמו ולשמו אלל לזני נקט לשמו ושלל לשמו משום דבעי אפילו אליבא דר"מ: **בשאר ימות השנה**. היינו קודם שהניג זמן הפסח כדפי' נקוטנרם ולכן נצי עקירה לפי שמועד לפסח כשיבא ויכולה שמתחל חשיב ליה דקאי לשמו אלל לאחר הפסח משמע לקמן (ד' סד.) דספיקא הו' דקאמרין ש"מ פסח נשאר ימות השנה נצי עקירה:

הבא נמי אתי שלא בשמו ובפיק מדי בשמו. ואל"ה לשמו ושלל לשמו כשר לר"מ ולא אמרין אתי שלל לשמו ומפיק מדי לשמו ושלל לשמו גרידא פסול אפי' דסתמא לשמו קאי ווארי' דהתם היינו טעמא דהכשר לשמו נהג בכל הזמנים הילכך כי אמר לשמו אלס למיחל טפי ולא אתי שלל לשמו ומפיק ליה אלל הא פסול דלשמו לשמו נהג בכל הזמנים ולכא לא מקשה ליה אלל מלאכוליו ושלל לאכוליו דלא שייך אלל בפסח גרידא: **סתמו** דהני אוכלין קאי הני מיבשבי ב'. הקשה ריב"א מה לנו אי לא קאי להני אוכלין מ"מ סתמא לאכולין קאי או להני או לאחריי דסתמא לא לחולס או לקניס קאי ואפי' שלל לאכוליו מפיך מלאכוליו ושלל לאכוליו נמי אמאי לא עקר לאכוליו דקאמר גרידא ואומר ר"י דנשחטת לאכוליו ושלל לאכוליו אינו כשר אלל על ידי אותם אוכלין ששחט וחישב עליהן וסתמיה לאו לאלו אוכלין (א) והרי כאלו לא קאי לאכוליו: וישנו

ג' נמנין ומושבין את ידיהם ממנו עד שישחט איבעיא להו פסח ששחטו בשאר ימות השנה בשינוי בעלים מהו שינוי בעלים כשינוי קודש דמי ומכשיר ליה או לא אמר רב פפא אמרייתא לשמעתיא קמיה דרבא הואיל ושינוי קודש פוסל בומנו ושינוי בעלים פוסל בשינוי קודש שפוסל בומנו מכשיר ליה לאחר זמנו אף שינוי בעלים שפוסל בומנו מכשיר ליה לאחר זמנו ואמר לי לא אמרת בשינוי קודש שכן פסולו בגופו וישנו בארבע עבודות וישנו

אלל לאו בעבודת אסח. אף בעבודה אחת כשר וממני' בין בעבודה אחת בין בשתי עבודות קאמר בעבודה אחת כגון בשחיטה מכשיר ליה דמשום מקל' אוכלין לא פסלי ובשתי עבודות כגון שחט לאכוליו חזק שלל לאכוליו אף על גב דכילה וזריקה שלל לאכוליו כשר משום דלין מחשבת אוכלים בזריקה:

ומדסיפא. אף בעבודה אחת קאמר רישא נמי אף בעבודה אחת קאמר דלשמו ושלל לשמו פסול דאף בגמר דכרוי אלס נתפס ורבי יוסי היא ולא ר' מאיר: **סופא בעבודה אחת** רישא. אימא לך אי אף בעבודה אחת ורבי יוסי היא אי בשתי עבודות קאמר ולא בעבודה אחת ור"מ דאי בעבודה אחת כשר בשלל לשמו ושלל לשמו דתפוס לשון ראשון: **פסח נשאר ימות השנה**. כגון שהפרישו קודם לכן ימים וקיימא לן דכשר לשללים דפירקין דלקמן (ד' ע.) ואם שחטו לפסח פסול דלאו זמניה ולי לשללים שחטו כשר והיכא דשחטו לשמו ושלל לשמו מהו: **אמריסא** לשמעתיא. למילך מדין כגון אכ דפסול: **אין מוילאו מדי שלל לשמו**. לתפוס לשון אחרין לבדו ולהכשיר הנשחט שלל לשמו ולשמו: **אף שלל לשמו כו' אין מוילאו מדי לשמו**. לתפוס לשון אחרין ולהכשירו: **שכן נוסב**. פסולו בכל הזמנים או לפסול לגמרי בפסח וסתמא או לפסול מעלות לבעלים לשם חובה נשאר זמנים דתמן (זכחים ד' ג.) כל הזמנים שזנחו שלל לשמן כשרין לזרוק ולהקטיר אימורים ולאכול שכן ולא עלו לבעלים לשם חובה חזק מפסח וסתמא שפסולין לגמרי אלמא נהג בכל הזמנים הלכך לא אתי לשמו ומפיק לה מדיה לגמרי: **פאמר**. בפסול דלשמו שאינו נהג אלל בפסח נשאר ימות השנה ויוון דקיל אתי שלל לשמו ומפיק ליה מדיה: **מדיה דלא אמר**. דאף על גב דהיכא דלא אמר גרידא לשמו ואמר שלל לשמו כשר היכא דאמר פסול: **דאם שלל לאכוליו פסול**. ואף על גב דסתמיה ומפיק ליה מסתמיה וי אמר גרידא לאכוליו והדר שלל לאכוליו לא אתי שלל לאכוליו ומפיק ליה מדי לאכוליו וכשר: **פי' השפא**. ומי דמי סתמא דלאכוליו לקסתא דלשמו דמליפניהו מהדרי

התם סתמא דלשמו אלס טובא דכל כמה דלא חיעקר ליה שם פסח מיעיה סתמא לשמו קאי ואפילו הכי כי אמר שלל לשמו מפיק ליה מסתמיה הלכך כי אמר לשמו גרידא נמי יליף מיעיה דלמי שלל לשמו ומפיק ליה מדיה דלא שאי לן בין היכא דאמר מדיה דלא אמר אלל לאכוליו מי אלס סתמא דמדיה דסתמא ליקו להני אוכלין הא אי בני ממשכו הני מיעיה ומוכרין אותו לחבורה אחרת: **דתנן נמנין עליו ומושבין ידיהן ממנו עד שישחט**. הכא למנות עליו ימנה והרואה למשוך ידיו ממנו שכבר נמנה עליו מושך הלכך לא אלס סתמא דלאכוליו ואף על גב דלמיא מחשבת שלל לאכוליו ומפיק ליה מסתמא ופסול ליה שאי לן היכא דאמר לאכוליו גרידא מדיה דלא אמר דהתם טעמא משום דלא אלס סתמיה הוא וליכא למיחל אימכשו להו קמאי ואימנו עליה חולה חזקן ואישתמיט כוליה שלל לאכוליו וכי אמר לאכוליו ושלל לאכוליו הוו להו מקל' אוכלין ולא פסלי: **ה"ג פסח ששחטו בשאר ימות השנה כשינוי בעלים פסול ולי"ג לשמו**. שחטו סתם כשינוי בעלים. של ראובן היה ושחטו לשם שמעון אלל לא עקר שם פסח ממנו: **כשינוי קודש**. שלל לשמו: **שינוי בעלים פסול**. בפסח בומנו לגמרי וכן בחטאת ובשאר זכחים מונעין מלעלות לשם חובה וכל תורת שינוי קודש עליהן כשמעתיא קמיה דזכחים (ד' ז.) פסולו בגופו. שמתכנתו על עזמנו של קרבן: **וישנו בארבע עבודות**. שחט או קיבל דמו (או זרק או הלך) שלל לשמו פסול דככל ארבע עבודות דס ילפינן ליה לפסולה כפי' דזכחים (י' א.) שחטת מונח פסח (שמות יב) שחטת זבחתו לשם פסח ושאר עבודות מועשית פסח (זכרים טז) שיהי כל עשייתו לשם פסח: וישנו

(א) הכי השתא כו' (ב) לקמן פט' ויחל מנו: (ג) בשלל מונח כו' (ד) זכחים דף ד' (ה) ולו הלך או זרק כו' יתכן להיות ויין מה שחטו התיי' פיר' כי דחולין מיו ד"ה שהתפשט וכו' דחוק למלך כפירש"י והרע"ב דהתם.)

הגהות הב"ח

(א) תי' ד"ה קמנו וכו' לא ללז אוכלין קאי וכו':

מוכר רש"י

נגמין ומושבין את ידיהם ממנו. מניין על הפסח מי שרואה למנות ומושך ידיו ממנו מי שרואה למשך ידיו ממנו (יחא טס) מי שיהי ממנה ויראה למשך ולהחנות על אחר, מושך ידיו הימנו (יטו) אלל נשחט. אלל נשחט שחטו לא נמנן ולא נמשך דמיחל ואם נשחט הכי, אם כולו להשחט ולהשחט ממנו, מהות משה, בחיותו של שם יתחשבו (שס).

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones